



**Česká školní inspekce**  
**Jihomoravský inspektorát**

---

# **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

**Základní škola Holubice, okres Vyškov**

**683 51 Holubice 20**

**Identifikátor školy: 600 125 769**

**Termín konání inspekce: 20. a 21. října 2004**

<b>Čj.:</b>	12-1381/2004-11039
<b>Signatura:</b>	ol5zy102

## CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje základní školu (dále jen ZŠ) a mateřskou školu. (dále jen MŠ). Ve třech třídách prvního až pátého ročníku ZŠ je uskutečňováno vzdělávání prostřednictvím vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96 - 2. MŠ vyvíjí svou činnost dle vlastního vzdělávacího programu „Rok v mateřské škole“.

V první třídě ZŠ se vzdělávají žáci 1. a 2. ročníku, druhou třídu navštěvují žáci 3. a 4. ročníku a třetí třídu tvoří žáci 5. ročníku. ZŠ má celkem 37 žáků, což je podloženo udělenou výjimkou z počtu žáků s platností od 1. 9. 2004. V MŠ je jedna třída, do níž je ve školním roce 2004/2005 přijato k docházce 19 dětí.

Škola je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem školy je obec Holubice. Obecní úřad má sídlo na adrese: Holubice č. 61, PSČ: 683 51.

## PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní a mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

## PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V ZŠ vyučují v jednotlivých třídách jako třídní učitelé tři pedagogové, z nichž jeden zastává funkci ředitele školy. V MŠ působí dvě učitelky, z nichž jedna je vedoucí učitelkou MŠ s patřičně stanovenými kompetencemi. Při školní inspekci byli hospitováni všichni třídní učitelé ZŠ a obě učitelky MŠ. Všichni uvedení pedagogové v ZŠ i v MŠ jsou pro svou práci odborně a pedagogicky způsobilí.

Pracovní vztahy pedagogů v ZŠ i v MŠ jsou postaveny na jejich každodenních osobních kontaktech a na operativním řešení nastalých situací. Vzhledem k nedávným personálním změnám v ZŠ i v MŠ se stabilita pedagogického sboru jako celku postupně utváří. Propojenost s vedením školy je užší v ZŠ, kde je dána rovněž písemně zpracovaným provozním řádem. V organizaci činnosti MŠ je vazba na vedení školy volnější. Koexistence ZŠ a MŠ je založena více na pohotovém řešení jednotlivých situací než na fixně daných a písemně zformulovaných pravidlech. Dokument, který by obsahoval všechna potřebná ustanovení a který by jednoznačně a aktuálně upravoval pravidla chodu MŠ, na škole evidentně chybí. Díky celkově jednoduché a přehledné organizační struktuře školy a poměrně dobrému operativnímu informačnímu systému funguje MŠ zatím bez závažnějších problémů. Přenos informací vůči zaměstnancům MŠ i ZŠ jako celku je funkční. Kompetence vedoucí učitelky MŠ jsou součástí její pracovní náplně. Pedagogická rada se pravidelně schází a z jednání jsou pořizovány zápisy.

Kontrolní činnost realizuje jak ředitel školy, tak i vedoucí učitelka MŠ. Při vedení i kontrole činnosti školy uplatňuje ředitel své odborné zkušenosti spíše ve vztahu k základní škole. Jednotlivá zjištění z kontrol jsou projednávána v obecné poloze na poradách. K jejich

využití pro řízení i profesní růst jednotlivých pedagogických pracovníků chybí konkrétní zpětná vazba, která by byla zacílena na zkvalitňování práce jednotlivých pedagogů. Nižší účinnost kontrolního systému se projevuje zejména v činnosti MŠ a rovněž ve způsobu vedení některé školní dokumentace (např. v třídních výkazech, katalogových listech a třídních knihách ZŠ). Hospitační činnost není výrazně preferována. Kritéria pro hodnocení práce jednotlivých učitelů jsou zpracována ve vnitřní směrnici, která je známa všem pracovníkům školy. Systematické sebehodnocení zaměstnanců ve škole zatím neprobíhá.

Dalšímu vzdělávání učitelů je věnována náležitá pozornost. Účast pedagogů v kurzech, v nichž si učitelé upevňují dovednosti pro práci na počítači, se zatím do hospitované výuky v ZŠ nepromítala dosti účinně.

***Personální podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole a v mateřské škole jsou dobré.***

## **MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ**

Výuka v ZŠ probíhá ve školní budově, která je pro činnost školy plně vyhovující. Třídy jsou prostorné, světlé, vhodně a účelně upravené. Jsou vybaveny didaktickou technikou. Zázemí pro učitele není optimální, chybí sborovna. Budování odborné učebny s výpočetní technikou a s internetem není dokončeno. Z těchto důvodů zatím nemůže být tato učebna využívána pro výuku. Umístění některých počítačů v kmenových třídách je prozatím. Jedna z bývalých učeben je vhodně přebudována na malou, účelně vybavenou tělocvičnu. V učebnách ZŠ jsou k dispozici televizní přijímače, trojrozměrné vyučovací pomůcky, výukové tabule atd. Žáci mají k dispozici vhodné učebnice a pracovní sešity. Žákovská knihovna je umístěna v nevhodných prostotách, což omezuje její funkčnost i případné snahy o její modernizaci. ZŠ využívá společně s MŠ přilehlou školní zahradu, která skýtá velmi dobré příležitosti k přestávkovým i výukovým pobytům žákům ZŠ.

Objekt MŠ je umístěn v přístavbě k budově školy. Školní zahrada je pro potřeby MŠ přiměřeně velká, náležitě zastíněná, vybavená pískovištěm, kovovými průlezkami a zastaralým kolotočem. Jeho užití je z hlediska bezpečnosti pro děti zcela nevhodné. K pohybovým a odpočinkovým činnostem však zahrada poskytuje dostatek příležitostí. Prostory, které slouží MŠ (třída, ložnice, hygienické zázemí, šatna dětí a jídelna), jsou celkově dostatečně velké, umožňují volné hry dětí, jejich odpočinek i dodržování osobní hygieny. Výchovně vzdělávací práce s dětmi probíhá jen ve třídě. Prostory bývalé třídy slouží pouze k odpočinku a spánku dětí. Tím jsou možnosti pro péči o pohybový rozvoj dětí poněkud omezeny.

Vybavení MŠ nábytkem a hracími kouty je původní, staršího data, se spoustou nefunkčních věcí, které působí rušivě a zaměření výchovně-vzdělávacího programu odráží pouze částečně. Hračky, didaktické pomůcky, stavebnice, výtvarný i doplňkový materiál, hudební nástroje a knihy jsou v MŠ zastoupeny v náležité pestrosti a kvalitě. Stejně tak kvalitní je vybavení dětskou a učitelskou knihovnou. Avšak pro děti byl ve třídě k dispozici pouze velmi omezený knižní fond. (např. zastaralá, značně opotřebovaná leporela). Dětský sedací nábytek, je přiměřený tělesné výšce dětí pouze zčásti. Audiovizuální i výpočetní technika byla k dispozici, ale pro potřeby MŠ byla funkční jen částečně.

***Materiálně-technické podmínky v základní škole a v mateřské škole jsou velmi dobré.***

### Vzdělávací programy

Základní škola realizuje v souladu se svým zařazením do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vzdělávací program Základní škola č.j. 16 847/96-2. Školní vzdělávací program MŠ je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Mateřská škola vyvíjí svou činnost dle vlastního vzdělávacího programu, jehož hlavním záměrem je chránit duševní i tělesné zdraví dítěte, podporovat jeho sebevědomí, obohacovat jeho sociální zkušenost, rozvíjet vztah dítěte k okolí – k přírodě, druhým lidem, obecně lidským, společenským a kulturním hodnotám. Výchovně-vzdělávací program MŠ však postrádá ujasněnost mezi specifickými a dílčími cíli, formulaci obsahu vzhledem k Rámcovému programu. Rozšiřujícími aktivitami jsou zájmové činnosti, které škola nabízí žákům ZŠ i dětem MŠ (hra na zobcovou flétnu, výtvarné činnosti, individuální logopedická péče, práce na počítači). Nepovinným předmětem v ZŠ je náboženství.

Povinná dokumentace je v ZŠ i MŠ vedena. Vykazuje však, zejména v ZŠ, četné administrativní nedostatky formálního rázu (např. záměna zájmových útvarů s nepovinnými předměty, záměna činností školy s činnostmi základní umělecké školy, které jsou prostory školní budovy propůjčovány, záměna zájmových činností s běžnou činností školní družiny apod.) V dokumentaci MŠ je zřejmé, že po obsahové stránce mají zápisy z posledního období nižší úroveň. Školní řád ZŠ je vytvořen, některé body je však třeba aktualizovat nebo formulačně upřesnit. MŠ nemá vypracován dokument, který by organicky navazoval na vnitřní řád ZŠ. Rozvrh hodin ZŠ je sestaven s ohledem na dodržování pedagogických i psychohygienických zásad i s ohledem na dodržování právních předpisů. Výchovně-vzdělávací práce v MŠ probíhá na základě stanoveného režimu dne, který rámcově vymezuje dobu pro spontánní aktivity a činnosti programově řízené učitelkou. Je uzpůsoben potřebám rodičů a dětí a místním podmínkám. Výrazným pozitivem je adaptační pobyt dětí v MŠ za přítomnosti rodičů. V základní péči je dodržován časový interval pro podávání jídla, menší pozornost je však věnována dodržování dostatečné délky pobytu dětí venku.

Kontrola naplňování vzdělávacího programu ZŠ a MŠ je vedením školy prováděna vždy po určitých časových úsecích.

Předávání informací rodičům žáků ZŠ je řádně zajišťováno navyklým a zcela funkčním způsobem (sdělení v deníčcích a v žákovských knížkách, třídní schůzky apod.). Průběžné informování rodičů dětí MŠ je dostatečně a prokazatelně zajišťováno.

### Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika v ZŠ

Výuka byla hospitována ve všech třech třídách ZŠ. Obsah vyučovacích hodin byl plánován a připravován v souladu s naplňováním učebních osnov i učebního plánu v rámci realizovaného vzdělávacího programu Základní škola. Kvalita přípravy hospitovaných hodin vykazovala značnou rozdílnost co do promyšlenosti didaktických postupů. Svou odbornou a pedagogickou způsobilost pro učitelství na 1. st. ZŠ uplatňovali jednotliví pedagogové s rozdílnou účinností.

Materiální podpora výuky byla v jednotlivých hodinách na různé úrovni. Velmi účinně bylo využíváno názorných vyučovacích pomůcek zejména v nižších ročnících, kde výukové

tabule, kartičky, počítadla, obrázky, živá abeceda i předměty z běžného života usnadňovaly a urychlovaly žákům proces učení. Na druhé straně však použití počítačů u starších žáků nebylo do výuky zařazeno tak, aby byl úspěšně naplněn didaktický záměr pedagoga a aby žáci sami mohli prokázat svou dovednost práce s počítačem a usnadnit si tak učení. Zařazení některých dalších názorných nebo technických pomůcek, na něž žáci ani pedagog nejsou běžně zvyklí, nepřispělo ke zefektivnění procesu učení. Výzdoba a úprava učeben byla didakticky podnětná, ne vždy jí však bylo využíváno.

Výuka v nižších ročnících byla vedena s velkým citem pro účinné metodické postupy a pro logické řazení jednotlivých didaktických kroků. Žáci si tak přirozeným, nenásilným a velmi příjemným způsobem osvojovali a upevňovali nově probírané učivo už přímo ve vyučovací hodině. Úspěšnost důkladně promyšlených metodických postupů se např. projevila při velmi pěkném psaní a čtení žáků 1. a 2. ročníku a při velmi zdařilé dramatizaci osvojeného textu. Ve vyšších ročnících byl podobný výukový styl uplatňován pouze částečně při vyučování matematice. V českém jazyce byla většinou upřednostňována obsahová stránka učiva, aniž by se výrazněji sledovalo zefektivňování učení prostřednictvím účinných metodických kroků. Při procvičování nově probíraného učiva byly někdy pouze rozlišovány správné a chybné odpovědi, aniž by byla zařazena práce s chybou, která by žákům objasnila příčiny jejich pochybení. Ne všechny dotazy žáků, týkající se problematiky nového učiva, byly náležitě zodpovězeny. Struktura některých vyučovacích hodin byla příliš jednotvárná, takže pozornost žáků ochabovala. Tematická provázanost jednotlivých činností ve vyučovací hodině nebyla vždy sledována, takže se v ojedinělých případech nedospělo k úplnému naplnění stanoveného dílčího výukového cíle.

Žáci nižších ročníků byli průběžně k práci motivováni a připravováni různými didakticky pojímanými hrami nebo rozcvíčkami, učení jim bylo zpříjemňováno zařazováním pohádkových prvků do výuky nebo zadáváním dílčích úkolů s relaxačními prvky (práce na koberci). V případě jednotvárně vedené výuky však mnozí žáci neprojevovali patřičný zájem o učivo.

Mluvní projevy žáků byly důsledně sledovány zejména v nižších ročnících. V některých hodinách vyšších ročníků však byla vnímavost vyučujících k jazykové kultuře méně výrazná a chybné vyjadřování žáků při běžné komunikaci bylo často přehlíženo.

Hodnocení žáků při vlastní výuce bylo objektivní, často mělo motivující charakter. Oprava žakovských sešitů nebyla vždy prováděna vyučujícími zcela důsledně.

***Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika v ZŠ mají dobrou úroveň.***

### **Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností v MŠ**

Bezprostřední příprava učitelek na realizované činnosti s dětmi byla promyšlená, respektovala záměry a témata školního vzdělávacího programu. Kvalitu výchovně vzdělávací práce ovlivňovaly rozdílně uplatňované metody, formy a organizace výuky.

Ke **spontánním činnostem** se děti inspirovaly jak hračkami, které byly součástí interiéru, tak i nabídkou pomůcek a materiálů zacílených na rozvoj spontaneity dětí. Do her dětí vstupovaly učitelky s rozdílnou vnímavostí a s odlišným způsobem jejich vedení. Styl práce jedné vyučující napomáhal rozvíjet herní činnosti dětí i jejich představivost a fantazii; na druhé straně byl ponechán dětem velký prostor pro jejich seberealizaci, což se projevovalo až přílišnou rušností. Plynulý průběh her byl ojediněle negativně ovlivněn jednotně stanovenou

dobou pro ukončení hry ve prospěch další nabízené činnosti. Děti tak neměly možnost dokončit hru přirozeným způsobem a podřizovaly se pokynům učitelky, aniž by měly příležitost završit započaté činnosti. Hodnocení projevů dětí probíhalo formálně, většinou neadresně a bez spoluúčasti dětí. I přes rozdílný způsob vedení her se do nich děti zapojovaly přirozeně a se zájmem, učily se toleranci i spolupráci, zřejmá byla i otevřená komunikace mezi dětmi navzájem i mezi dětmi a dospělými. Ke sdělování svých zážitků měly děti vcelku dostatek podnětů i příležitostí, kterých bohatě a přirozeně využívaly.

***Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností měl dobrou úroveň.***

K **řízeným činnostem** byly děti motivovány promyšleně a plánovitě s využitím jejich přímých zkušeností a prožitků. Učitelky většinou dokázaly přirozeně navozovat učební situace v souladu se zvoleným tématem i s ohledem na potřeby a možnosti jednotlivých dětí. Připravené pracovní a výtvarné aktivity rozvíjely dětskou fantazii, tvořivost i jemnou motoriku. Zvolené činnosti rovněž obohacovaly děti po stránce emoční i vzhledem k jejich přípravě na pozdější vzdělávání. V jednom případě byly zaznamenány metody s orientací na prožitkové učení, v druhé aktivitě převažovalo poučování, které vyústilo až v manipulativní vedení. Z těchto důvodů byly některé děti pasivní, méně soustředěné a docházelo tak mezi nimi k drobným kolizím, které učitelka usměrňovala napomináním. Děti tak měly vzhledem k dominantnímu projevu učitelky méně příležitostí k vlastní aktivitě. Nároky kladené na děti byly i přes jejich rozdílné věkové složení jednotné. V průběhu řízených činností převažoval verbální projev učitelek, které dětem sice kladly otázky, ale ne otevřeným způsobem, jímž by se řečová komunikace všestranně stimulovala. V průběhu činností byly děti hodnoceny převážně pozitivně, což kladně ovlivňovalo celkovou atmosféru ve třídě.

***Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností vykazoval dobrou úroveň.***

### **Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti**

Pohybový rozvoj a jemná motorika odpovídala věku i individuálním možnostem dětí. Sebeobslužné návyky a dovednosti - zejména při oblékání, stolování a užívání příborů - neměly všechny děti dostatečně osvojené. Patříčné stereotypy při osobní hygieně však děti měly vzhledem k důslednosti učitelek náležitě zažitě.

Jazykové a řečové dovednosti odpovídaly věkovým i individuálním zvláštnostem dětí. Jejich rozvoji věnuje škola patřičnou pozornost. Z hlediska vyváženosti nebyla vzájemná komunikace dětí a učitelek optimální. Z projevů dětí v průběhu celého dne bylo zřejmé, že většina z nich se chovala a vystupovala zdravě sebevědomě, s ostatními vzájemně dobře spolupracovala. Pouze při řízených činnostech se musely děti více podřít pokynům učitelek. I při organizovaných přechodech mezi činnostmi se projevovala větší řízenost.

Úroveň poznatků a myšlenkových operací je přiměřená věku i individuálním zvláštnostem dětí. Při tvořivých činnostech děti většinou přirozeně uplatňovaly fantazii a představivost. Úroveň autonomního chování dětí byla rozdílná, a to v závislosti na uplatňovaném stylu práce a realizovaných činnostech.

***Celková úroveň průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v MŠ byla dobrá.***

## Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Zjišťování výsledků vzdělávání v ZŠ se uskutečňuje formou dílčích prověrek, které se průběžně vyhodnocují. Z celostátně nabízených testů se škola zúčastňuje srovnávacích testů Kalibro a Klokánek.

Zjišťování výsledků práce MŠ probíhá formou dílčích hodnotících zpráv a záznamů. Autoevaluační mechanismy, jimiž by škola jako celek systematicky zjišťovala, analyzovala a hodnotila výsledky své vzdělávací činnosti a vyvozovala tak koncepční záměry do budoucna, zatím nejsou podrobněji propracovány.

*Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti školy jako celku jsou hodnoceny jako dobré.*

### VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2004, č.j. 25 241/04-21
2. Rozhodnutí MŠMT o udělení výjimky z počtu žáků ZŠ s platností od 1. 9. 2004, č.j. 16 646/04-22
3. Školní vzdělávací program MŠ „Rok v mateřské škole“
4. Třídní knihy I., II. a III. třídy ZŠ vedené ve školním roce 2004/2005
5. Třídní výkazy a katalogové listy I., II. a III. třídy ZŠ
6. Kniha úrazů
7. Rozvrh hodin I., II. a III. třídy ZŠ ve školním roce 2004/2005
8. Zápisy z jednání pedagogické rady
9. Inspekční zpráva č.j. 122155/99-11086
10. Inspekční zpráva č.j. 125128/02-11024
11. Sešity žáků z předmětů český jazyk a matematika
12. Žákovské knížky a deníčky žáků ZŠ
13. Klasifikační řád ZŠ
14. Vnitřní řád školy
15. Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ Holubice pro školní rok 2004/2005
16. Evidenční listy dětí MŠ pro školní rok 2004/2005
17. Přehled docházky dětí MŠ v období září-říjen školního roku 2004/2005
18. Seznam dětí k docházce do MŠ Holubice pro školní rok 2004/2005
19. Přehled výchovné práce MŠ Holubice pro školní rok 2004/2005
20. Provozní řád MŠ (bez datování)

## ZÁVĚR

*Výchovně-vzdělávací činnost ZŠ a MŠ je po personální stránce dobře zajištěna. Po nedávných personálních změnách se pedagogický sbor postupně stabilizuje. Organizace a kontrola činnosti školy je založena více na osobních kontaktech vedení školy s jednotlivými pedagogy a na operativním řešení vzniklých situací. I když je tento systém funkční, koexistence MŠ a ZŠ vyžaduje užší propojení organizačního a kontrolního systému školy jako celku.*

*Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré, plně dostačující pro realizované vzdělávací programy ZŠ a MŠ, s výjimkou počítačové učebny ZŠ.*

*Pro výchovně-vzdělávací činnost v ZŠ a MŠ jsou příznačné dosti výrazné rozdíly v kvalitě - převážně v oblasti metodické. Součinnost mezi jednotlivými pedagogy ve věci vzájemného přejímání výrazných pozitiv ve výukových postupech nebo v uplatňování progresivních pedagogických trendů nebyla při hospitovaných hodinách dostatečně znatelná.*

*V porovnání s výsledky školní inspekce, která se uskutečnila v únoru 1999, si škola udržuje svou dobrou úroveň. Ve vztahu k výsledku tematické inspekce z prosince roku 2002, která byla zaměřena na vybavenost školy výpočetní technikou a na využívání výpočetní techniky, nutno konstatovat, že odborná počítačová učebna v současné době ještě dobudována není.*

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

### Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská, v.r.
Člen týmu	PaedDr. Jiřina Götzová	Jiřina Götzová v.r.

V Brně dne 15. listopadu 2004

### Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. listopadu 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jan Novák, ředitel školy

Mgr. Jan Novák, v.r.

*Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České*



*školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj.: Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno. Přípomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.*

**Další adresáti inspekční zprávy**

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-12-09	12-1040/04/244-952
Zřizovatel	2004-12-09	12-1040/04/244-952
Rada školy	-	-

**Připomínky ředitele(ky) školy**

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.